

Bratislavský KURIÉR[®]

denné aktuality na www.bakurier.sk

Peniaze hádžu aj z okna

Obyvatelia často píšú do skupín na sociálnych sieťach, varujú pred podozrivými, možnými zloďmi, pýtajú sa, hľadajú odpovede, alebo sa len tak „vykričia“. Občas však niektorí pozabudnú, že napísať do diskusie či na stránku na sociálnej sieti nie je oficiálnym nahlásením a podnetom, ktorým by sa mohla polícia zaoberať. Aj o tom, kam sa majú ľudia obrátiť, kam hlásiť podnety či možné trestné činy, sme sa porozprávali s Martinom Masárom, preventistom Okresného riaditeľstva policajného zboru BA IV.

Pracujete ako preventista Policajného zboru BA IV. Čo presne je vašou úlohou? Oficiálny názov je referent špecialista skupiny prevencie vnútorného oddelenia, pôsobím na okrese Bratislava IV. Každý okres má svojho preventistu. Úlohou preventistu je pôsobiť tak, ...

(pokračovanie na str. 12)

Atmosféru vianočných trhov si môžete vychutnať až do Silvestra

(viac sa dočítate na str. 2-3)

Samosprávy sa na rok 2024 pozerajú s obavou

Šetria, pracujú na zavádzaní energeticky efektívnych opatrení, v niektorých prípadoch idú s úsporami tepla vo verejných budovách až na hranicu komfortu. Po neľahkých rokoch, kedy energetická kríza výrazne zasiahla do miestnych rozpočtov, sa bratislavské samosprávy pozerajú s obavou aj na rok 2024. Podľa odhadov analytikov môžu ceny

energií opäť rásť. Bratislavské mestské časti vynakladajú na energie približne 5 až 9 % z rozpočtu celkových bežných výdavkov. V tých najväčších ide o milióny, v menších o státisíce eur.

Samosprávam preto neostáva nič iné ako šetriť a investovať do energetickej efektívnosti, kde sa dá.

(pokračovanie na str. 4)

Starosta Petržalky: „Mesto nám dlhuje takmer 2 milióny.“

Novembrové zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka schválilo nesúhlasné stanovisko voči dodatku Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy o novom návrhu prerozdelenia financií bratislavským mestským častiam. Dôvodom je podľa starostu Jána Hrčku i väčšina petržalských poslancov neférový návrh magistrátu, na ktorý by najviac doplácala

opäť práve Petržalka. V septembri požiadalo Hlavné mesto SR Bratislava všetkých starostov vrátane Jána Hrčku o písomné stanovisko zastupiteľstva k návrhu dodatku č. 24 Štatútu hlavného mesta, ktorý má okrem prerozdelenia výnosu z dane nehnuteľnosti určovať aj nové prerozdelenie príjmov medzi Bratislavu a jej mestské časti.

(pokračovanie na str. 5)

Odsúhlasia poslanci vyššie dane?

Bratislava sa plánuje zaradiť k mestám a obciam, ktoré v reakcii na znižovanie príjmov ohlasujú zvyšovanie dane z nehnuteľností a iných miestnych poplatkov. Primátor Bratislavy Matúš Vallo spolu so starostkami a starostami bratislavských mestských častí v polovici novembra spoločne oznámili rozhodnutie zvýšiť daň z nehnuteľnosti v priemere o 35 % a poplatok za odpad o 30 %.

O návrhu na zvýšenie dane z nehnuteľnosti ako aj poplatku za odvoz odpadu by mestskí poslanci mali rozhodovať na decembrovom zastupiteľstve. V prípade schválenia by navrhovaná zmena bola účinná od začiatku budúceho roku.

„Návrh na zvýšenie dane z nehnuteľností je spoločným návrhom mesta a mestských častí. Nie je to návrh populárny a nikomu z nás určite neprinesie politické body. Naopak, takýto návrh patrí medzi najťažšie, ktoré môžu volení zástupcovia samosprávy svojim obyvateľom oznámiť. Museli sme však k nemu pristúpiť, lebo inú cestu na zachovanie služieb a kvality života v našom meste už dnes nemáme.“

(pokračovanie na str. 6)

Prešlo 34 rokov od Nežnej revolúcie. Môžeme si dovoliť nakúpiť viac či menej?

V piatok 17. novembra sme si pripomenuli 34. výročie Nežnej revolúcie. Obyvatelia Československa si pokojnými protestmi vybojovali zmenu režimu. Nežná revolúcia

otvorila cestu demokracii, priniesla zmeny v ekonomike aj životnej úrovni. O najvýraznejších zmenách, ktoré za vyše tri dekady zaznamenalo Slovensko v oblasti ob-

chodu, cien a miezd, redakciu informovala Eva Sadovská, analytička WOOD & Company. Porovnaním priemerných nominálnych miezd (v roku 1989 na

úrovni 3 142 Kčs a v prvom polroku 2023 na úrovni 1 373 eur) a cien konkrétnych produktov vedia analytici zjednodušene vyjadriť, koľko času museli Slováci odpracovať na

kúpu vybraných tovarov pred vyše tridsiatimi rokmi a koľko v súčasnosti. V súčasnosti zarábame v priemere reálne cca o 30 až 35 % viac ako v roku 1989.

Cenovo dostupnejší je televízor aj automobil

Na nákup mnohých potravín nám dnes stačí v priemere odpracovať kratší čas.

(pokračovanie na str. 7)

Atmosféru vianočných trhov si môžete vychutnať až do Silvestra

Ak patríte k tým, čo majú predvianočnom čase najviac práce a na vianočné trhy vám už neostáva energia, poteší vás správa, že tento rok vám atmosféra Vianoc v meste neunikne. Hlavný vianočný trh, ktorý v minulosti končil pred Štedrým dňom, bude tento rok pokračovať aj po vianočných sviatkoch. Po 3-dňovej pauze bude od 27.12. do konca roka otvorená približne polovica stánkov.

„V organizačnom tíme sme o tejto zmene dlhšie uvažovali. Zavážil veľký záujem verejnosti, a keďže mnohí predajcovia a predajkyne zareagovali kladne, budeme mať po prvý raz otvorené trhy na Hlavnom námestí do konca roka,“ priblížila Katarína Hulíková, riaditeľka Bratislavského kultúrneho a informačného strediska (BKIS). Predĺženie trhov bola aj jedna z požiadaviek návštevníkov, ktorú vyjadrili v minuloročnom dotazníku a organizátor na ňu reflektoval. Pokiaľ po rozžiarených

uliciach Starého Mesta či pohárik punču túžite už v novembri, predaj na Hlavnom vianočnom trhu začína 23.11. Slávnostné otvorenie trhov s rozsvietením vianočného stromčeka je naplánované na piatok 24.11. o 18:00.

Hlavné námestie ozdobí 34-ročný smrek pichľavý

Vianočný stromček je zo súkromných zdrojov od darcu z mestskej časti Karlova Ves. Ide o 34-ročný smrek pichľavý s obvodom kmeňa 119 cm a výškou 12 metrov. „Strom prerástol výšku elektrického stožiaru aj výšku pouličného osvetlenia a koreňová sústava vytlačala

oporný múrik. Pri častých silných vetroch mal majiteľ obavu, aby nedošlo k vyvráteniu či zlomu, a tým nebola bezprostredne ohrozená bezpečnosť ľudí a majetku,“ informoval BKIS. Po Vianociach pôjdu konáre smreka do bratislavskej zoo ako potrava pre jej zvieracích obyvateľov.

Koncerty a pestrý program

Vianočnú náladu tradične podporí aj program na Františkánskom námestí. V piatky organizátor pozýva na čítania z domácej tvorby pre dospelých a koncerty mladých kapiel. Soboty budú patriť čítaniam pre deti a vystúpeniam ženských

umelkýň so skupinami. Nedele budú plné hudby - vystúpia základné umelecké školy aj známe slovenské hudobné mená. Čítania aj jeden z koncertov budú tlmočené do slovenského posunkového jazyka. Program BKIS chystá aj v Klariskách. Konať sa tu budú nielen adventné koncerty, ale aj swapy oblečenia či detských hračiek, vianočná detská burza, tvorivé dielne aj silent disco. Mimoriadny program je pripravený aj na Mikuláša (5.12.) či na deň svätej Lucie (13.12.), kedy BKIS pripravuje magickú Noc bosoriek.

Tradičné aj exotické chute

V tomto ročníku Bratislavských Vianoc nájdete na Hlavnom námestí viac ako 70 predajcov a predajkyň. Ponuku sortimentu rozšíria o rozlievanú medovinu, ovocné vína či pivo. Okrem tradičných vianočných jedál nájdete na pultoch aj exotické chute. Organizátori nezabudli ani na vegánov aj vegánky.

Prívetivá zóna ponúkne menej zhonu a ruchu

Ak sa ľudia v minulosti trhov nezúčastnili, bolo to najmä kvôli veľkej návštevnosti a masovosti podujatia. V dotazníku to v roku 2022 uviedlo 27 % respondentov. Aj tento problém sa pokúsil organizátor čiastočne vyriešiť.

Súčasťou tohtoročných Bratislavských Vianoc bude Prívetivá zóna. Vytvorí ju v tesnej blízkosti Hlavného vianočného trhu - na Primaciálnom námestí. „Cieľom je vytvoriť príjemné miesto pre rodiny s deťmi, seniorky, seniorov, zraniteľné skupiny a všetkých, ktorí si chcú oddýchnuť od zhonu a ruchu okolia,“ uvied-

li organizátori. Táto oddychová zóna bude zastrešená, bezbarierová, môžete si v nej posediť a vychutnať vianočnú atmosféru vedľa obľúbeného Vianočného lesa.

Šťastné a ekologickejšie!

Vianoce v Bratislave budú ekologickejšie. Už samozrejmosťou sa stal kompostovateľný riad a vratné poháre, odpad sa bude opäť triediť. Na Hlavnom námestí pribudnú špeciálne popelníky na cigaretové ohorky. Tie sa následne zrecyklujú. Cigaretový odpad sa tak stane súčasťou asfaltovej hmoty.

Vianoce aj lokálne

Do pestrého kultúrneho programu sa zapája aj viacero mestských organizácií a v tomto roku aj všetkých 17 bratislavských mestských častí. Vianočnú atmosféru si tak budete môcť vychutnať na celom území slovenskej metropoly.

(jp, ilustr. foto slovakia.travel, foto BKIS)

Vianočné trhy v Petržalke otvorí koncert Kataríny Knechtovej

Program Vianočnej Petržalky 2023 bude nabitý viacerými špeciálnymi vystúpeniami a dobročinnými aktivitami. Súčasťou bude tradične aj Mikuláš na koči so sprievodom.

Aj na najväčšom slovenskom sídlisku sa pomaly „zvianočnieva“. A to znamená len jediné – príprava obľúbenej série podujatí

pod názvom **Vianočná Petržalka** v gescii Mestskej časti Bratislava-Petržalka a jej kultúrnych zariadení. Samospráva si pre obyvateľov a návštevníkov Petržalky opäť pripravila takmer štyri týždne nabitú dobročinnými podujatiami, koncertmi skvelých umelcov a dobrým jedlom na tradičných vianočných trhoch.

Tie tohtoročné odštartujú v sobotu 25. novembra o 17:30 na centrálnom Námestí republiky slávnostným otvorením a rozsvietením ich najväčšej ozdoby - vianočného stromčeka -, ktorou sa pre tento rok stal 10 metrov vysoký smrek dovezený zo susedného Čunova. Hneď potom o 18:00 vystúpi na pódiu Ka-

tarína Knechtová s kapelou a v jednom zo stánkov všetkých privíta starosta Petržalky Ján Hrčka so svojim punčom.

„Vždy ma poteší pohľad na ľudí, ktorí sa v priateľskej a uvoľnenej atmosfére bavia na našich malých, no o to útulnejších trhoch. Verím, že nesklamú ani tento rok,“ hovorí Hrčka, ktorý zároveň všet-

kých srdečne pozýva užiť si pravú vianočnú pohodu.

Návštevníci trhov sa budú môcť až do 20. decembra občerstviť v 11 stánkoch so širokým sortimentom typických jedál a nápojov, v dvoch ďalších bude v ponuke rozličný vianočný tovar. Počas pracovných dní budú stánky k dispozícii od 11:00 do 21:00, v

soboty a nedele dlhšie, od 09:00 do 21:00.

Hudobné stredy, piatky a soboty

Hlavný aj sprievodný program sa organizátori snažili ladiť tak, aby vyšli v ústrety všetkým ročníkom, a to v prípade výberu interpretov, hudobného a umeleckého žánru a tiež najvhodnejších dní v týždni.

Stredy a piatky budú patriť primárne vystúpeniam detských a seniorských folklórnych súborov (Melódia, Petržalčanka, Pole-no, Hájenka, ZŠ Ges-sayova) aj základných umeleckých škôl (ZUŠ Františka Oswalda, SZUŠ Art Pegas, ZUŠ Jána Albrechta, SZUŠ Balkánska).

Soboty sa zas budú niesť v znamení väčších koncertov. Okrem spomínaného hodinového koncertu speváčky pôsobiacej v prešovskej skupine Peha Katky Knechtovej sa ďalšie dva víkendy na pódiu objaví kapela Elán Forever a talentované duo Lash & Grey.

V pláne sú aj tri ohňové show v podaní umeleckého zoskupenia Inspinia, tanečnú show v orientálnych rytmoch zas predvedie skupina Flamenco,

Fire & Belly Arts. Na vianočnú nôtu naladí návštevníkov dychové kvinteto Brass quintet. Starším ročníkom ulahodí spev šlágrovej speváčky Moniky Stanislavovej, milovníkom opery zas silné hlasivky „slovenského Bocelliho“ alias Maroša Banga. Najmenší návštevníci sa potešia divadelnému vystúpeniu Zimná rozprávka a samozrejme, dlho očakávanému príchodu Mikuláša s jeho pomocníkmi.

Petržalské vianočné trhy oficiálne ukončí koncert acapelly Voising v stredu 20. decembra.

Mikulášsky sprievod

Síce Mikuláša slávime až 6. decembra, no samospráva sa ho rozhodla privítať skôr, a to už v nedeľu **3. decembra**, kedy sa za-

staví vo viacerých lokalitách Petržalky.

V sprievode svojich dvoch pomocníkov, čerta a anjela, začne svoju cestu o 15:00 pri Dome kultúry Zrkadlový háj, odkiaľ bude pokračovať po Romanovej ulici k Technopolu až na Námestie republiky. Tam bude od 16:00 celý patriť deťom, ktoré sa od neho dočkajú odmeny aj spoločnej fotografie.

Samospráva vopred upozorňuje, že čas

jeho viacerých zastavení je len orientačný s prihliadnutím na rýchlosť koní v záprahu a dopravnú situáciu, preto je potrebné počítať minimálne s desaťminútovým posunom.

Sprievodný program nezaostáva

Okrem hlavného programu, ktorý bude zväčša prebiehať na Námestí republiky, sa bude môcť verejnosť zúčastniť aj na mno-

hých sprievodných podujatiach zastrešovaných miestnymi a kultúrnymi organizáciami.

Miestna knižnica Petržalka si na november aj december pripravila vo svojich pobočkách koncert, výstavu aj divadlo, do troch z nich prinesú skauti a skautky betlehemské svetlo.

Zaháľať nebude ani **Petržalská klubovňa aktívnych seniorov** s viacerými odbornými prednáškami nielen na tému Vianoc. Seniorov čakajú vedomostné kvízy, vianočné tvorivé dielne aj výmena tých najlepších rodinných receptov.

V domoch kultúry Zrkadlový háj a Lúky to bude hrať Vianocami, a to doslova. Veľké vianočné koncerty v podaní Felixy Slováčka, Mira Ja-

roša, Metropolitného orchestra Bratislava či skupiny Fragile sú len zlomkom z početných vystúpení, ktoré naladia na najkrajšie obdobie roka.

Cik-Cak Centrum bude dejiskom keramických dielní pre deti aj rodičov, koncertu konzervatoristov i Anabely Patkoló, a tiež komunitného bazárika.

Petržalka nezabudla ani na dobročinné podujatia, medzi ktorými treba vyzdvihnúť **dobrovoľné mikulášske darovanie krvi** a **Petržalskú vianočnú poštu pre seniorov**.

Kompletný harmonogram podujatí Vianočnej Petržalky 2023 je dostupný na webe petrzalka.sk/vianoce.

(bak, foto MČ Petržalka)

Nový Staromestský vianočný trh bude kultúrnejší, vizuálne krajší a prívetivejší aj k rodinám s malými deťmi

Vianočné trhy boli odpradáva dvojaké. Na Hviezdoslavovom námestí ich organizačne zabezpečuje mestská časť Bratislava-Staré Mesto, na Hlavnom námestí sú v rézii Magistrátu. Tento rok to však bude inak a rozdiely sa značne zotrú. Mestská časť v spolupráci s BKIS zaviedla niekoľko vizuálnych aj praktických zmien, ktoré zvýšia kvalitu trhov na Hviezdoslavovom námestí.

Vianočné stánky budú mať na oboch námestiach zjednotený vizuál predných štítov, tabule s ponukou či menu gastro-predajkyň a predajcov budú tiež v jednotnom dizajne. Zosúladená nebude len vizuálna identita oboch trhov, návštevníčky a návštevníci zažijú aj ekologickejšie a čistejšie stvárnenie gastrozóny na Hviezdoslavovom námestí – s vratnými pohármi použiteľnými

na oboch námestiach, kompostovateľným riadom a šikovným systémom triedenia odpadu. Na námestí pribudnú aj štyri triediace stanice na odpad. S triedením budú návštevníkom pomáhať dobrovoľníčky a dobrovoľníci, ktorí zároveň určite mnohým poslúžia aj ako informátori - zorientujú a poradia, kde sa čo nachádza.

Gastrostánkari budú svoj odpad tiež sta-

roslivo triediť, odvoz zvyškového oleja zabezpečuje samospráva. „Predajkyne a predajcovia tento rok prešli transparentným výberovým konaním, segment jedla a pitia posudzovali odborníci a špecialisti gastroscény. Novinkou v rámci gastru je Street food zóna v druhej časti námestia, smerom k Rybnému námestiu. Ponuka je naozaj široká, na svoje si prídu aj vegetariáni či vegáni a ľudia s rôznymi potravinovými intoleranciami,” dopĺňa starosta Starého Mesta Matej Vagač. Na Hviezdoslavovom námestí bude umiestnených až 72 predajných stánkov, z čoho bude 38 zameraných na gastro a nápoje, viac než dve desiatky budú s balenými potravinami a darčekom a nakoniec

aj 11 stánkov neziskových organizácií a občianskych združení.

Novinkou je aj rozsiahla Rodinná zóna – kreatívne a bezpečné miesto pre najmenších a ich rodičov, plné zábavy a tvorivých aktivít. Bude umiestnená v strednej časti námestia od altánka až po Street food zónu. Najmenších čaká zábava v stromčekovom labyrinte, na rozprávkovej šmykľavke či pri obľúbených kolkoch. Okolo zóny budú rozmiestnené standy by stoly, rodičia tak budú môcť pohodlne konzumovať špeciality aj tradičné jedlá a svoje deti budú mať stále pod dohľadom.

Na bezpečnosť v Rodinnej zóne bude počas nočných hodín dohliadať SBS služba, v exponovaných návštevných hodinách

bude k dispozícii zdravotnícka služba.

Vianočný stromček, ktorý sa tradične nachádza pred historickou budovou Slovenského národného divadla, darovala Starému Mestu obec Dolné Janíky. Ide o krásny, košatý, približne 45-ročný smrek pichľavý vysoký 12 metrov.

Vianočné trhy potrvajú tento rok až do Silvestra. Predajkyne a predajcovia zatvoria svoje prevádzky len počas sviatočných dní od 24. do 25. decembra, s predajom sa začne už od Štefana. Rodinná zóna bude otvorená do 23. decembra.

(red)

Samosprávy sa na rok 2024 pozerajú s obavou

(Pokračovanie zo str. 1)

Čím skôr sa obnoviteľné zdroje implementujú, tým rýchlejšie získajú energetickú sebestačnosť, čo sa následne odzrkadlí aj v rozpočtoch. Pozreli sme sa teda na to, ako sa k tomuto problému postavili a aké opatrenia na miestnej úrovni pripravili.

Najviac energie „tečie“ do školských zariadení

Najvyššiu položku nákladov na energiu v Petržalke predstavujú predškolské a školské zariadenia. Aj preto majú úsporné opatrenia v týchto zariadeniach najvyššiu efektivitu, uviedla pre redakciu hovorkyňa mestskej časti Mária Halašková.

V októbri 2023 mestská časť inštalovala fotovoltické panely so systémom riadenia výroby a spotreby elektriny na prvé školy. Ich inštaláciou chce dosiahnuť úsporu minimálne 30-40 % za elektrinu na danej škole. Následne plánuje pokračovať s osádzaním panelov na ZŠ Budatínska a Holíčska. Tu projekty pokryjú aj spotrebu vnútorných bazénov.

Ďalším opatrením bol na piatich školách zavedený systém aktívneho monitorovania spotreby tepla a teplej vody, kde podľa hovorkyne dosiahli úsporu až 30 %. Zvyšné základné a materské školy čaká rovnaký postup ešte tento a aj budúci rok.

V budúcnosti chce mestská časť investovať do energetického systému Petržalskej plavárne ako aj spustiť projekt takzvaného energetického spo-

ločenstva Mestskej časti Bratislava-Petržalka. Cieľom bude zdieľať prípadné prebytky elektrickej energie vyrobenej fotovoltickými elektrárňami na petržalských školách s inými miestami spotreby. Tými sú napríklad miestna knižnica, kultúrne a sociálne zariadenia Petržalky.

Šetria, no platia viac

Najväčšou investíciou v bratislavskom Lamači bolo v roku 2023 zvyšovanie kapacity budovy základnej školy, pričom jej nadstavba je energeticky efektívna. Pokračovať chcú rekonštrukciou zvyšku budovy. „Aktuálne pracujeme na projekte energetickej efektívnosti zostávajúcich častí budovy. V niektorých budovách sme menili kotle na plyn za energeticky efektívnejšie. No asi najviac ušetríme plošným šetrením vo verejných budovách, kde sme

v rozpočte nevidno. Percento rastu cien energií, podľa samosprávy, výrazne prevýšilo možnosti na strane úspor. V konečnom dôsledku tak v tomto roku vynaložili na energiu oveľa viac, ako bolo možné ušetriť.

Mestská časť Lamač ďalej pokračuje na projektoch pre zvýšenie energetickej efektívnosti školských budov a športovej haly, vrátane inštalovania fotovoltiky. Tie by chcela financovať z externých zdrojov.

Podobne aj Karlova Ves pristúpila k zníženiu energetickej náročnosti v materských a základných školách, v budovách kultúry či miestneho úradu. Došlo k výmene termostatických hlavíc na radiátoroch a sledovaniu teploty v miestnostiach, čím sa zamedzilo prekurovaniu priestorov. Podľa hovorku mestskej časti viedli tieto kroky k značnému zní-

škôlkach znížili náklady na spotrebu tepla o 60 %,” informoval Branislav Heldeš. No na základe rozhodnutia ÚRSO cena tepla v roku 2023 pre mestskú časť narástla o 300 %. Preto ani tu nedokázali opatreniami na komodite usporiť.

Zrekonštruovaná budova ZŠ na Majerníkovej ulici.

Obnova školy znížila spotrebu energií o 76 percent
Počas uplynulých dvoch rokov Karlova Ves rekonštruovala aj ZŠ Dubčeka. „Školu sme zateplili, osadili

ke školy, osadili sme fotovoltické panely pre pokrytie spotreby prevádzky,” opísal projekt Heldeš.

Na škole tiež pribudli solárne panely pre zabezpečenie prípravy teplej vody, rekuperácia a vzduchotechnika s meraním CO² v triedach, osadili zelené steny na fasády školy,

vuje projektovú dokumentáciu na zateplenie starších budov a realizuje výmenu okien a dverí na Dome kultúry.

Piloty osádzania fotovoltiky na školách i školách

Rovnaké úspory sa podarilo dosiahnuť aj v Dúbravke. Samo-

aby sa v lete ochladzoval objekt. Všetky opatrenia umožnili znížiť spotrebu energií na tejto škole o 76 %.

Výmena okien a dverí na Dome kultúry

Bratislavská mestská časť Vajnory sa pripravuje na zvládnutie energetických výziev investíciami, ale aj úsporami. „V prechádzajúcom období sme odpojili od energií nevyužívané budovy, investovali do energeticky úspornejších vykurovacích telies a rozvodov a v základnej škole, zmenili vnútorné osvetlenie na budove Miestneho úradu, školy aj škôlky za úsporné LEDkové,” informoval redakciu Martin Maťko z referátu komunikácie mestskej časti.

Samospráva tak dosiahla úsporu okolo 20 % oproti predošlému obdobiu. Aktuálne mestská časť pripra-

správa tiež informovala, že k nosným projektom v uplynulom období patrila regulácia energie v Dome kultúry Dúbravka. Prišlo k výmene zdroja tepla z pôvodnej, neefektívnej plynovej kotolne zo 70. rokov, za osadenie odovzdávacej stanice tepla. Modernizáciou prešla výmenníková stanica na ZŠ Sokolíkova.

Mestská časť zároveň spustila pilotnú fotovoltiku na ZŠ Pri kríži. „Aktuálne sa koncentrujeme na osadenie fotovoltiky na niektorých vhodných plochých strechách - napríklad materských škôl alebo budov miestneho úradu v Dúbravke. V tomto smere je pilotným projektom MŠ Cabanova, kde sme v uplynulých týždňoch riešili otázku statiky a možnosti upevnenia solárnych panelov,” priblížila Dana Šoporová z tlačového oddelenia.

MŠ Kolískova v Karlovej Vsi nasáva vzduch pre deti do tried zo zeleného átria.

už minulú zimu išli na hranicu komfortu,” informovala o úsporných riešeniach mestská časť.

Napriek tomu, že sa opatrenia realizujú, finančné úspory zatiaľ

ženi spotreby tepla, no kvôli nárastu cien na komodite ušetriť nedokázali.

„V roku 2022-2023 sme termostatickým vyregulovaním vykurovania v dvoch

vonkajšie žalúzie, vymenili sme hydroizoláciu strešnej krytiny so zateplením, vybudovali sme nádrže na zachytávanie dažďovej vody so spätným využitím vody v prevádz-

Zatepl'ovanie a vo- dozádržné opatre- nia

V Ružinove prijíma-
jú v oblasti energe-
tickej efektívnosti
viaceré opatrenia na
miestnych úradoch
aj v školských zaria-
deniach. Na budove
úradu vymenili okná,
rekonštruovali odo-
vzdávaciu stanicu tep-

la a vyregulovali sys-
tém kúrenia.

„Novostavby a rekon-
štrukcie sú energeticky
efektívne, so zateple-
ným obvodovým pláš-
tom. Z hľadiska ener-
getickej efektívnosti
splňajú všetky kritériá
teplototechniky,“ uvied-
la Adela Vavrušová, z
komunikačného od-
delenia Ružinova. Na

objektoch budujú vo-
dozádržné opatrenia
ako sú zelené strechy
či odvod dažďovej
vody do vsakovacích
systémov.

Výmena svietidiel na škole a rekon- štrukcia miestnej knížnice

Devínska Nová Ves
zabezpečuje energe-

tickú efektívnosť za-
tepl'ovaním budov,
výmenou kotlov, roz-
vodov TÚV, svietidiel.
„Tento rok sme naprí-
klad pristúpili k vý-
mene kotlov v budove
Mýtnica na Istrijskej
ulici č.49, pokračuje-
me v zatepl'ovaní ZŠ
I. Bukovčana 3, v Do-
vina pasáži na ulici
Milana Marečka sme

vymieňali svietidlá.
V najbližšom období
je plánovaná výmena
svietidiel na ZŠ I. Bu-
kovčana 3,“ predstavila
miestne projekty Jana
Martanovičová z me-
diálneho. Samospráva
tiež plánuje rekon-
štrukciu knižnice. Sa-
mosprávy majú ísť
v šetrení energií prí-
kladom. Mnohé tento

proces už naštartovali.
Očakávanými výsled-
kami sú kvalitnejšie
renovácie aj úspory v
rozpočtoch.

(jp, foto MČ Karlova Ves)

Nevyhadzujte
knihy - darujte ich nám
kontakt 0907 701 786

Starosta Petržalky: „Mesto nám dlhuje takmer 2 milióny.“

(Pokračovanie zo str. 1)

Ako hlavné mesto
uvádza v dôvodovej
správe, cieľom návrhu
je väčšia spravodlivosť
vo financovaní mesta
a mestských častí, ke-
ďže tieto financie im
prináležia na financo-
vanie škôl - primárne
materských- a škol-
ských zariadení v ich
zriaďovateľskej pôsob-
nosti.

Podľa výpočtov za rok
2023 by tak Petržalka
mala na účet dostať
od mesta o viac ako
500-tisíc eur viac. Ján
Hrčka, ktorý dlhodo-
bo upozorňuje na fakt,
že mestské časti sú
financované nespra-
vodlivo, ale tvrdí, že
to, čo na prvý pohľad
vyzerá ako ústretový
krok, je v realite len
ďalšou dierou v roz-
počte mestskej časti.

Najviac tried pre škôlkarov má Petr- žalka

Problém vidí najmä v
tom, že v zmysle šta-
tútu dostane každá
samospráva od štátu
peniaze za vytvorenie
nových kapacít v
štátnych materských
škôlach, no 50 % tejto
sumy si teraz necháva
hlavné mesto.

„Sto detí navyše nás
stojí cca 250-tisíc eur
ročne. Z týchto peňa-
zí si polovicu nechá
mesto a polovicu zís-
ka mestská časť, čím
ročne prichádzame o
enormné množstvo
financií práve na pre-

vádzku verejných ma-
terských škôl,“ počíta
starosta.

„Keďže za tri roky sme
kapacitu navýšili o cca
550 detí, de facto sme
prišli o zhruba 900-ti-
síc eur,“ pokračuje s
tým, že v rámci celej
Bratislavy bola práve
Petržalka tá, ktorá za
posledné štyri roky
vytvorila najviac no-
vých kapacít v škôl-
kach – až 60 %.

Argumentuje tým, že
keby Petržalke mesto
konečne vyplatilo 100
% peňazí na materské

škôlky od štátu, tak
ako to robí pri súk-
romných a cirkevných
škôlkach, tieto finan-
cie by samospráva
využila práve na chod
tých petržalských a
peniaze, ktoré do škol-
stva presúvala z iných
priorít, by presunu-
la tam, kam patria
– do úpravy verejn-
ho priestoru, opravy
chodníkov či kapacít
a služieb pre seniorov.
„Do rozširovania ka-
pacít sme investova-
li tak kapitálové, ako
aj bežné výdavky na
zaplatenie personá-
lu, energií, vybavenia
tried a tak ďalej. Za-
stávam teda názor, že
kompenzovaná suma
by mala byť pre Petr-
žalku, ale nielen pre
ňu, oveľa vyššia,“ do-
dáva Hrčka.

Takmer dvojmiliónový dlh

Na nespravodlivé fi-
nancovanie mestskej
časti upozorňuje Hrč-

ka už od roku 2015,
vtedy len z pozície
poslanca.

„Je absurdné, že Petr-
žalka, ako najľudnatej-
šia bratislavská mest-
ská časť so 120-tisíc
obyvateľmi dostáva v
prepočte na jedného
obyvateľa o 50, nieke-
dy až o 100 % menej
peňazí ako iné mest-
ské časti. Je na čase to
zmeniť,“ hovorí.

Aj napriek opakovan-
mu upozorňovaniu na
nesprávne a neférové
financovanie sa však
Petržalka nezhodla s
mestom na spoloč-
nom riešení, preto sta-
rosta oslovil poslan-
cov Národnej rady
Slovenskej republiky
(NR SR) v snahe vy-
baviť zmenu zákona v
prospech Petržalky aj
iných mestskej časti.
V máji tohto roka sa
tak do NR SR v rámci
novely školského zá-
kona dostal pozmeňo-
vací návrh, ktorý má
podľa väčšiny poslan-

cov parlamentu hla-
sujúcich „za“ konečne
odstrániť nespravo-
dlivé financovanie ve-
rejných škôlok v hlav-
nom meste.

„Táto iniciatíva nako-
niec primäla hlavné
mesto zmeniť aspoň
čiastočne štatút, s
ktorým ako mestský
poslanec ani ako sta-
rosta nesúhlasím,“ po-
vedal aj na poslednom
zasadnutí miestneho
zastupiteľstva, ktoré
taktiež hlasovalo proti
návrhu dodatku.

„Mesto nám síce sľu-
buje kompenzáciu,
no nie v takej výške, v
akej by mala byť. Ide
o jednorazovú sumu
vyšie 500-tisíc eur, av-
šak podľa mojich pre-
počtov by nám malo
za štyri roky vytvára-
nia nových kapacít v
materských škôlach
vrátiť 1,8 milióna eur,“
uzatvára šéf petržal-
skej samosprávy.

(bak)

75. koncertná sezóna 2023/2024

stream.filharmonia.sk #SlovakPhil

SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA

decembrové koncerty

1

2

5

10

14

18

19

20

21

22

30

31

DARUJTE TENTO ROK HUDBU –
darčekovú poukážku
do Slovenskej filharmónie.

Odsúhlasia poslanci vyššie dane?

(Dokončenie zo str. 1)

Preto považujeme za veľmi dôležité, aby verejnosť porozumela všetkým dôvodom, ktoré nás k takémuto kroku viedli, uviedol primátor Bratislavy, M. Vallo.

Podobne ako ostatné samosprávy, aj Bratislava sa už viac ako rok snaží vysporiadať s vážnymi výpadkami v rozpočte spôsobenými parlamentnou legislatívou smršťou v predchádzajúcom

období, ktorá v kombinácii s infláciou a nárastom cien energií obrala mesto o desiatky miliónov eur. V zásade sú možné iba tri spôsoby, ktorými je možné vysporiadať sa s takýmito negatívnymi dopadmi - šetrením na vlastnej prevádzke, obmedzením projektov a služieb, alebo navýšením iných svojich príjmov zvýšením rôznych poplatkov a daní.

Aktuálna sadzba dane z nehnuteľnosti pre

byty a rodinné domy, ktorá sa v závislosti od lokality pohybuje od 0,90 - 1 €/m² by sa v zmysle predkladaného návrhu mala po novom zvýšiť na 1,20 - 1,35 € za štvorcový meter. Pre lepšiu predstavu - majiteľ bytu napr. v Dúbravke s rozlohou 50m² bude po úprave platiť daň za tento byt 60 € ročne (pôvodne platil 45 €).

Napriek zložitej situácii a potrebe sannať obrovský vý-

padok v rozpočte sa však zvyšovanie dane nedotkne jednej z najzraniteľnejších skupín, ktorou sú seniori. Mesto tiež reflektovalo požiadavku mestských častí na zmiernenie dopadov navýšenia dane z nehnuteľnosti pre majiteľov rodinných domov so záhradou, ktorých je v Bratislave približne 20-tisíc. V takýchto prípadoch príde k zvýšeniu celkovej daňovej povinnosti v priemere o

približne 26 %. Spolu s daňou z nehnuteľnosti prichádza aj k zvýšeniu poplatku za odvoz komunálneho odpadu, ktorý nebol zmenený 9 rokov. Tento sa rovnako navýši o úroveň kumulovanej inflácie za posledné 3 roky, teda o 30 %. V konkrétnych číslach bude úprava týchto poplatkov znamenať, že suma za odvoz 120 litrovej nádoby na odpad v dvojtyždňovom intervale sa zvýši zo súčasných 86

€ na 112 €/rok. Aj tu sa však podarilo nájsť model úľavy, a síce, že v prípade záujmu bude možné prejsť na štvortýždňový interval odvozu odpadu a týmto spôsobom optimalizovať výdavky domácnosti na odvoz a likvidáciu odpadu. Suma za odvoz 120 litrovej nádoby na odpad v intervale raz za 28 dní bude 56 €/rok.

(red)

Petržalský kopec začali odstraňovať

CRESCO REAL ESTATE spúšťa prvú etapu odstránenia a recyklácie petržalského kopca. Práce na prvej etape budú trvať približne rok, pričom z kopca, ktorý tvorí viac ako 300-tisíc ton materiálu, sa predpokladá znovuvyužitie až 96 %. Kopec nachádzajúci sa v južnej časti Petržalky vznikol v 70-tych rokoch 20. storočia počas búrania starej Petržalky, ktorá musela ustúpiť výstavbe panelových domov.

Prvá fáza odstraňovania petržalského kopca sa spustila odstránením náletovej zelene. Pokračovať bude odvozom už separovaného materiálu, ako aj odstránením južnej časti kopca približne po úroveň ulice Žltá 2. „Odstránením kopca skultivujeme celú lokalitu a územie pripravíme na ďalší rozvoj,“ hovorí Ján Krnáč, výkonný riaditeľ CRESCO REAL ESTATE. Spustenie prác na samotnej asanácii kopca je plánované na december tohto

roka. Práce na kopci vykonáva developer na základe právoplatných stavebných povolení Mestskej časti Bratislava-Petržalka a súhlasu Okresného úradu Bratislava, Odboru starostlivosti o životné prostredie.

Dlh z minulosti

V kopci sa nachádza prevažne zemina, tehly, betón, plechy a iný zdravotne neškodný materiál. Všetok nezrecyklovateľný materiál z kopca, podľa predbežných odhadov 4 %, bude riadne evidovaný a zlikvidovaný v na to určených skládkach v súlade s predpismi.

Ako dodáva Ladislav Hoffmann, riaditeľ výstavby, na petržalskom kopci sa vykonali aj merania, ktoré

mali za úlohu zistiť prítomnosť zdraviu škodlivých látok. Odbory a analýza okolitej podzemnej vody a ovzdušia preukázali, že sa do nej z kopca neuvoľňujú žiadne nebezpečné látky. „Práce na odstraňovaní kopca zabezpečujú špecializované, odborne spôsobilé firmy, ktoré s prípadným nebezpečným odpadom vedľa a môžu nakladať v súlade s platnými predpismi, a tak sa situácia nezmení ani počas odstraňovania materiálov,“ hovorí L. Hoffmann.

V malých množstvách sa v kopci nachádza eternit, ktorý obsahuje azbestové vlákna. „Tohto materiálu je v kopci veľmi malé množstvo, nie je pre ľudí ani zvie-

ratá nebezpečný, ak nedochádza k neodbornej manipulácii s ním. Obyvatelia priľahlých častí Petržalky sa nemusia ničoho obávať. Aj merania z minulosti preukázali, že sa azbest ani v minimálnych koncentráciách pri prácach nedostával k obytným budovám,“ pokračuje L. Hoffmann.

Dôkladný dozor nad prácami

Počas činnosti na kopci bude prítomný aj stály geologický dohľad, ako aj technický dozor investora nad rámec povinností, ktoré ukladá zákon. Prebiehať bude aj monitoring podzemnej vody. „Navyše budeme pravidelne odoberať vzorky vzduchu a pôdy, ako aj vykonávať stery z okolitých budov. Technický dozor bude dohliadať nad výkonom prác, kontrolovať napr. váhy materiálu či, v akom množstve a kam odišiel,“ vysvetľuje L. Hoffmann.

Špecializovaný odborník na odpady RNDr. Ján Antal, ktorý bude na kopci vykonávať dozor nad činnosťou

odborných firiem, dodáva: „V 70-tych rokoch sa pri navážaní materiálu nerobila evidencia toho, čo sa na petržalský kopec vyviezlo, takže sme mimoriadne opatrní a pripravení, aby nás nič neprekvapilo. Celý proces likvidácie kopca bude detailne sledovaný súborom monitorovacích prác s pravidelnou kontrolou aktuálneho stavu kvality zemín a podzemných vôd v akreditovanom laboratóriu.“

Opatrenia proti hlučnosti a prašnosti

Mimoriadny dôraz bude podľa L. Hoffmanna kladený na obmedzenie diskomfortu nielen obyvateľov priľahlých obývaných častí, ale aj ľudí, ktorí cez túto lokalitu dochádzajú za prácou či do školy. Súčasťou opatrení na zníženie hlučnosti a prašnosti je napríklad obmedzenie rýchlosti nákladných áut, automatizované opatrenia, ktoré budú kropiť cesty a zeminu.

„Podľa našich skúseností vzniká najväčšia prašnosť práve pri po-

hybe nákladných áut, aj preto budeme pravidelne kropiť cesty,“ vysvetľuje L. Hoffmann. Navyše, samotný odvoz recyklovaného materiálu z lokality bude zabezpečený po ceste mimo obývaných častí, a to smerom k rozostavanej petržalskej električkovej trati. Kvôli odvozu materiálu sa tak nebude obmedzovať doprava na Azúrovej ulici.

Aj výkopové práce začnú na odvrátenej strane kopca, pri železničnej trati. Samotná masa kopca tak bude počas väčšiny trvania prác slúžiť ako prirodzená bariéra proti huku a prašnosti. „Hoci zvýšenej hlučnosti a prašnosti sa pri prácach nedá zabrániť, robíme maximum preto, aby sme minimalizovali negatívne dopady na obyvateľov v okolitých budovách,“ vysvetľuje L. Hoffmann.

Ďalšie informácie o petržalskom kopci, ako aj aktuálnych prácach na ňom nájdete na: www.odstraneniekopca.sk.

(bak)

Prešlo 34 rokov od Nežnej revolúcie. Môžeme si dovoliť nakúpiť viac či menej?

(Dokončenie zo str. 1)

To sa deje napriek faktu, že počas vlaňajšieho a tohto roka sme boli svedkami prudkého zdražovania potravín. Platí to najmä pre mäsové výrobky, vajcia, ale aj cukor. O niečo dlhší čas ako kedysi strávime v práci kvôli nákupom niektorých mliečnych výrobkov. Na chlieb dnes však musíme odpracovať dvojnásobne dlhší čas ako kedysi.

Cenovo dostupnejšie sú podľa analyticky dnes oblečenie a obuv. Kým kúpa „lodičiek“ stála ženu v roku 1989 takmer dva dni strávené v práci, dnes to nie je v priemere ani jeden celý pracovný deň.

Podstatne kratší čas potrebujeme odpracovať na nákup tovarov dlhodobej spotreby. Napríklad na kúpu farebného televízora sme museli v roku 1989 odpracovať približne 9-násobne dlhší čas ako v dnešnej dobe, keď si chceme zaobstarať LCD televízor. Ak sme si pred vyše tromi dekadami chceli dopriať novú chladničku, stálo nás to päťnásobne viac času stráveného v práci ako dnes. V prípade kúpy automobilu išlo kedysi o viac ako dvojnásobne dlhší odpracovaný čas.

Na druhej strane dnes na kúpu nehnuteľnosti musíme pracovať oveľa dlhšie ako pred re-

volúciou. „Kým v roku 1989 jeden štvorcový meter vychádzal na 5 dní strávených v práci, tak v súčasnosti je to osemnásobne viac – vyše 40 dní,“ uvádza Sadovská.

Bez hypotéky či úve-

ru na bývanie sa dnes mnohé slovenské domácnosti pri kúpe nehnuteľnosti nezaobídu.

Toto porovnanie nezohľadňuje ekonomické rozdiely v jednotlivých regiónoch

Slovenska. V rámci krajiny sú najvyššie platy a zároveň najnižšia miera nezamestnanosti v Bratislavskom kraji, vďaka čomu sa vyznačuje najvyššou kúpnu silou obyvateľov. V regióne metropoly

je zároveň najvyššia koncentrácia obchodov a nákupných centier a realizuje sa v ňom dlhodobo aj najviac nákupov.

(jp, zdroj: WOOD & Company)

Tovar	1989 (začiatok roka) ceny v Kčs / odpracovaný čas	2023 (1.-3. kvartál) ceny v EUR / odpracovaný čas
Zemiaky konzumné (1 kg)	1,60 (5 min.)	1,17 (9 min.)
Cukor kryštálový (1 kg)	7,30 (25 min.)	1,44 (11 min.)
Čokoláda mliečna (100 g)	11,00 (37 min.)	1,40 (11 min.)
Pánska košeľa	131 (7 hod.)	31,7 (4 hod.)
Dámska kožená obuv vychádzková - lodičky	270 (15 hod.)	56,3 (7 hod.)
Detská obuv vychádzková	115 (6 hod.)	33,8 (4 hod.)
Kombinovaná chladnička s mrazničkou	5 780 (40 dní)	488 (8 dní)
Televízor (farebný televízor v 1989, LCD v 2022)	13 000 (4 mes.)	573 (9 dní)
Osobný automobil (Favorit v 1989, Fabia v 2022)	84 600 (27 mes.)	17 114 (12,5 mes.)
Benzín automobilový 95 oktánový (1 l)	9,00 (30 min.)	1,60 (12 min.)
Cena nehnuteľnosti určenej na bývanie za 1 m ²	650 (5 dni)	2527 (40,5 dní)

Osobnosti Bratislavského kraja.

Skrývajú veľké príbehy a častokrát sú verejnosti neznáme.

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) každoročne oceňuje výnimočné osobnosti kraja. Ide o ľudí, ktorí svojou prácou obohatili ľudské poznanie, dosiahli vynikajúce výsledky alebo prispeli k rozvoju kraja, či jeho reprezentácii doma i v zahraničí. Medzi týmito osobnosťami nie sú len zvučné mená, ale najmä zanietené osobnosti s veľkým srdcom, odhodlaním, ktoré robia dobré veci pre ľudí a kraj a to často nezištne. Ide o vedcov, umelcov, pedagógov, lekárov, športovcov či ľudí pôsobiacich v sociálnej oblasti. Svojou prácou i nápadmi prispievajú k spoločenskému a ekonomickému rozvoju regiónu.

V minulosti sa laureátmi stali napríklad Milan Lásica, Magdaléna Vašáryová, Hilda Múdra, bratia Hochschornerovci, Gizka Oňová či Eva Rysová. Medzi nimi je aj prvá dáma slovenského viniča – šľachtiteľka vín Dorota Pospíšilová. Určite ste už jedno z jej vynikajúcich vín ochutnali. V našom re-

gióne sú asi najznámejšie Devín, Hron, Rudava či Váh. Pani Pospíšilová posunula slovenské vinárstvo medzi svetovú špičku. Počas svojej kariéry vyšľachtila 24 uznaných odrôd vína.

Preto ak máte vo svojom okolí výnimočného človeka, povedzte nám o ňom. Nominácie na Ocenenia BSK za rok 2023 sú už spustené. Udeľujú sa v piatich kategóriách: Výročná cena Samuela Zocha, Pamätný list Samuela Zocha, Čestné občianstvo BSK, Cena verejnosti a Ďakovný list predsedu BSK. Rovnako bude udelený aj titul Historická osobnosť regiónu, ktorý navrhuje bratislavský župan Juraj Droba. Ako prvý titul získal in memoriam hudobný skladateľ Eugeň Suchoň, po ňom ďalšie veľké mená: česko-slovenský hokejový brankár a tréner Vladimír Dzurilla, slovenský lekár internista a klinický fyziológ, univerzitný pedagóg a akademik Ján Dérer a popredná svetová operná speváčka – sopranistka Lucia Popp. Piatou osobnosťou tejto kategórie sa

stal spisovateľ a bývalý väzeň, ktorému sa podarilo ujsť z koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau, Alfréd Wetzler.

Ocenenia BSK môžu byť udelené osobám s trvalým pobytom na území BSK alebo právnickým osobám so sídlom na území BSK. Návrhy na udelenie ocenenia môžu podávať obyvatelia Bratislavského kraja alebo občianske združenia a organizácie pôsobiace na území kraja. Doručený návrh musí obsahovať charakteristiku navrhovanej osoby, odôvodnenie a písomný súhlas navrhovaného s nomináciou. V prípade návrhu na ocenenie in memoriam je potrebný súhlas žijúcej blízkej osoby. Nominácie na kandidátov je možné posilať do 31. decembra 2023.

Prihlasovací formulár a bližšie informácie nájdete tu: bratislavskykraj.sk/ocenenia
Nepremeškajte príležitosť navrhnuť tých NAJ.

Nominujte osobnosti
do 31. decembra.

www.bratislavskykraj.sk/ocenenia

Kúpele Grössling by mohli byť sprístupnené v roku 2026

Už je to pár rokov, čo hlavné mesto začalo komunikovať tému obnovy historickej budovy niekdajších kúpeľov Grössling. Objekt stále nie je sprístupnený verejnosti a posledné informácie o priebehu prác boli zverejnené začiatkom tohto roka. Oslovili sme preto Metropolitný inštitút Bratislavy, aby sme zistili, ako sa veci majú.

Ako dlho vedenie mesta, resp. MIB pracuje na projekte obnovy kúpeľov Grössling?

Predprípravné práce na Kúpeľoch Grössling sme začali na jar 2021. Na jar sme sa pustili do odstránenia havarijného stavu na objekte, do opravy komína, prepadnutej strechy nad pôvodnou kotolňou, podstojkovali sme prepadnuté

strechy a opravili sme časť striech, kde zatekala dažďová voda. V druhom kole sme začali predprípravné búracie práce, ktoré mali 4 fázy. Odstránili sme nánosy na budove prevažne zo 70. rokov. Odstránilo sa viac ako 1 500 ton odpadu. Tieto práce sme ukončili v júli 2023. Po búracích prácach sme urobili statické sondy, čo architekti použili pri dokumentácii na stavebné povolenie. Projektové práce sme začali v roku 2022, ale práce na projekte, aký-

mi sú príprava podkladu na architektonickú súťaž, alebo upratanie priestoru či vynášanie smetí, sme robili už v roku 2020.

Čo sa na „stavbe“ deje v súčasnosti?

Aktuálne pracujeme na predprípravnej umelecko-remeselnej obnove pôvodných parných kotlov z roku 1912.

V akom štádiu je projekt v súčasnosti celkovo?

Pracujeme na realizácii projektu, čo

znamená, že máme ukončené 4 fázy projektových prác (architektonická štúdia, interiérová štúdia, dokumentácia na územné rozhodnutie, dokumentácia na stavebné povolenie). Predprípravné práce (viď otázka vyššie) sme rozbehli ešte skôr a finálne ukončenie stavebných prác plánujeme v roku 2026.

Koľko stáli práce na budove doposiaľ?

Projektová dokumentácia stála doteraz 620 tisíc eur. Predprípravné práce sú na úrovni 400 tisíc eur a predstihové výskumné práce (statické sondy, dendrologický prieskum, radónový prieskum atď.) na úrovni 50 tisíc eur.

Aké sú odhadované celkové náklady do dokončenia obnovy kúpeľov, respektíve, bolo rátnané aj s finančnou

rezervou pre nárast cien stavebných materiálov?

Pri nastavení projektu sme mali odhadnuté investičné výdavky na úrovni 15-16 miliónoch eur. Aktuálne pri viacerých komoditách zaznamenávame zdraženie v dôsledku všeobecnej vysokej inflácie cien stavebných komodít a stavebných prác, čo znamená, že určite bude finálna investičná suma vyššia, ako boli odhadnuté ceny na začiatku projektu. Aktuálne preto pracujeme s manažmentom nákladov na optimalizácii komodít.

Kedy je v pláne kúpele finálne dokončiť a sprístupniť verejnosti?

Kúpele je reálne dokončiť odhadom v roku 2026, keď proces povolenia a proces verejného obstarávania prebehne podľa plánov. Keďže sme

predprípravné práce dokončili ešte pred realizačným projektom, tak by nás nemali čakať veľké prekvapenia počas samotnej stavby. V rámci projektu bude ešte realizované verejné pripomienkovanie a bude potrebné zapracovať pripomienky verejnosti.

Je pravda, že sa počas procesu objavil problém s vlastníkom jednej bytovej jednotky v objekte, ktorý nesúhlasil s predajom, následkom čoho bolo potrebné prerobiť pôvodnú projektovú dokumentáciu a zohľadniť túto zmenu?

Áno, ešte počas spracovania architektonickej štúdie sa objavil tento súdny spor, a preto sme v projekte na stavebné povolenie už vynechali tieto sporné časti budovy.

(vt, foto Jakub Čaprňka)

Obnovený Mičurín v prevádzke už počas leta 2024

Koncom októbra vedenie Bratislavy informovalo o tom, že areál Ekoiventu aj so známym kúpaliskom Mičurín, v lukratívnej časti Bratislavy pri Slavíne a Horskom parku, je definitívne vo vlastníctve mesta. Primátor Matúš Valo dokonca ráta s tým, že počas letnej sezóny 2024 už bude po obnove a v plnej prevádzke.

„Zámerom je, aby od budúceho leta bolo už kúpalisko otvorené, pod správou mesta cez STaRZ, čím sa rozšíri sieť letných kúpalísk a možností rekreač-

no-športového využitia Bratislavčanov. Chceme sa usilovať nájsť financovanie aj z mimorozpočtových zdrojov (granty, výzvy,...)“, priblížil pre Bratislavského kuriéra hovorca magistrátu Peter Bubla, pričom dodal, prvotná obhliadka areálu ako aj priestorov, sa uskutočnila v rámci procesovania zámeny. Ďalšie budú nasledovať po zápise pozemkov na katastri.

Multifunkčný areál

Areál Ekoiventu, prezývaný Mičurín, je od roku 2016 národnou kultúrnou pamiatkou. Patrí k nemu Dom mládeže, schodisko, bazén, amfiteáter

i polyfunkčná budova. Stavby v štýle socialistického realizmu boli postavené v 50. rokoch minulého storočia. Mičurín v minulosti zabezpečoval pre deti množstvo voľnočasových aktivít. Mnohí si dodnes pamätajú na roky, ktoré tu strávil nielen na kúpalis-

ku, jedinom v Starom Meste, ale aj v skleníkoch, dielnach či v budove niekdajšieho Domu mládeže. Unikátny priestor s bohatou históriou ale ľudia posledné roky skôr obchádzali už len z diaľky. Zámerom hlavného mesta je preto revitalizácia areálu aj s bazénom,

amfiteátrom a polyfunkčným domom a vytvorenie priestoru na spoločenské, kultúrne a komunitné akcie, špecificky zamerané najmä pre podporu a rozvoj detí a mladých ľudí.

Najmä pre mládež a letných rekreatov

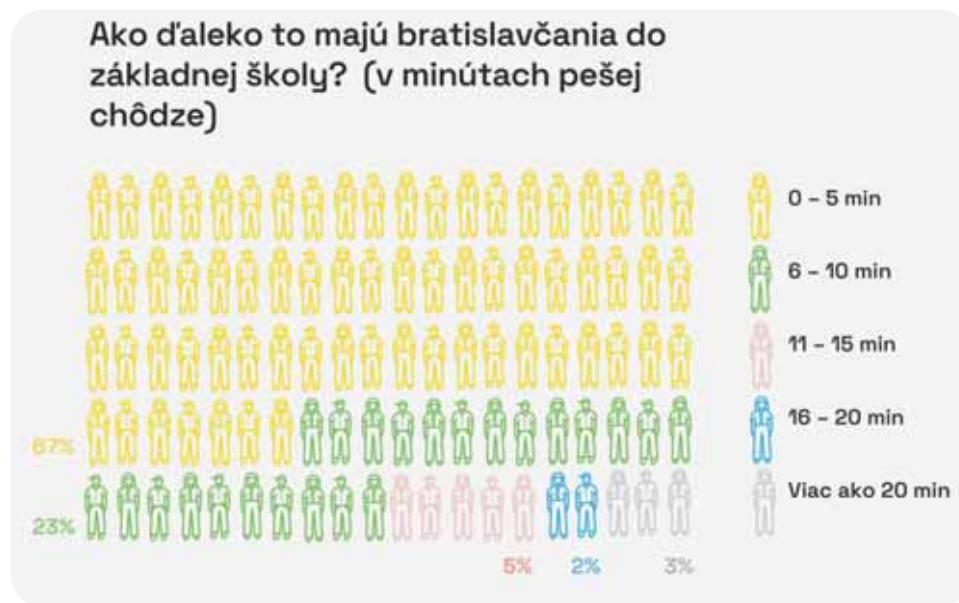
Rokovania medzi hlavným mestom a Ministerstvom školstva SR o vysporiadaní pozemkov tohto objektu sa začali ešte v roku 2021. Vzhľadom na komunálne voľby a neskôr opakované zmeny na pozícii ministra školstva bol materiál predložený až na júnovom a opäťovne na októbrovom

mestskom zastupiteľstve tento rok (2023), na ktorom ho mestskí poslanci definitívne odobrili. Hlavné mesto týmto majetkovoprávnym vysporiadaním získalo areál Mičurína. V získanom priestore plánuje revitalizáciu historickej budovy Ekoiventu, spolu s príľahlým areálom. Budova má byť využitá pre Centrum voľného času s množstvom programov a aktivít pre deti a mladých ľudí a so zameraním na rôzne oblasti ako je umelecká tvorba, kultúra, šport, technológie, či iný osobnostný rozvoj.

(vt, foto: Marek Velček)

Začarovaný kruh, na ktorý doplácajú deti

Deväťdesiatpäť percent Bratislavčanov býva do 15 minút chôdze od školy, napriek tomu deti vozia autom. Jedným z hlavných dôvodov je strach rodičov z dopravných rizík. Projekt „pešibus“, do ktorého sa zapojili niektoré mestské časti, má v hlavnom meste priniesť väčšiu bezpečnosť žiakov na ceste do školy a zlepšiť ovzdušie v ich okolí, informoval redakciu Bratislavský kuriér Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB). V Bratislave žije viac ako 77 080 detí, ktoré navštevujú 347 inštitúcií v podobe materských, základných a stredných škôl. Až 95 percent býva vo vzdialenosti menej ako 15 minút chôdze od najbližšej základnej školy. Napriek tomu mnoho detí dochádza do školy autom. Situáciu dôverne po-

zná väčšina rodičov školákov z Bratislavy. Začarovaný kruh, v ktorom sa miestni obyvatelia boja kvôli nástrahám v uliciach o svoje deti, zápchy pred školami a zhoršené ovzdušie v ranných a poobedných špičkách sa stali realitou bežných dní.

Aj preto mesto prichádza s projektom „pešibus“. Ten zapája miestnu komunitu do riešení upokojujania

dopravy, zvyšuje bezpečnosť v okolí základných škôl a motivuje k dochádzaniu do školy peši a k hre vonku.

Deťom škodí znečistený vzduch v autách viac ako na ulici

Snahou iniciatívy je tiež prispievať k zlepšovaniu čistoty ovzdušia v okolí škôl. Výskum realizovaný pred základnou školou v Rači ukázal, že počas

rannej špičky dýchajú deti aj dospelí trikrát znečistenejší vzduch než počas víkendu či večerných hodín.

Merania vykonali profesor Karee Press-Kirstensen z dánskej Technickej Univerzity a Miloš Veverka z Centra pre trvalo udržateľné alternatívy (CEPTA) na Tbiliskej ulici. Na realizácii výskumu participoval aj metropolitný inštitút, ktorý upozorňuje, že dieťa

neunikne znečistenému prostrediu ani v aute.

Koncentrácia škodlivín je tu dokonca vyššia. „Aj vzduch v aute predstavuje pre dieťa ďalšie zdravotné riziko obsahuje deväť až dváskrát väčšie množstvo tuhých častíc než na ulici. Preukázali to merania čistoty ovzdušia pred základnou školou Tbiliská v Rači,“ informoval MIB.

Ako „pešibus“ funguje v praxi?

Do projektu sa zapájajú komunity detí a rodičov zo základných škôl v Petržalke, Rusovciach, Vajnorochoch, Starom a Novom Meste.

„Funguje tak, že skupina detí ide do školy pešo v sprievode dvoch dospelých osôb, ktoré ju bezpečne odprevadia do škôl,“ uviedol metropolitný inštitút. Deti a rodičia sú s tra-

sami, konkrétnymi zastávkami aj časmi odchodu „pešibusu“ zo zastávok vopred oboznámení. Dospelé sprevádzajúce osoby, tzv. sprievodcovia, sa stretávajú na prvej zastávke trasy pár minút pred odchodom „pešibusu“. Sú označení viditeľnými prvkami, napríklad reflexnými vestami alebo šatkami. Sprievodcovia bezpečne prevedú deti po trase až ku vchodu do areálu školy.

Projekt je príkladom toho ako z jednoduchého nápadu môže benefitovať pomerne veľká komunita ľudí – detí i dospelých. Ide tiež o jeden z mála pokusov reagovať na negatívny trend o klesajúcom fyzickom pohybe detí. Tie sa podľa posledných medzinárodných prieskumov hýbu oveľa menej ako v minulosti.

(jp, MIB)

Zažite večer plný harmónie

Slovenská filharmónia sa predstaví pod taktovkou šéfdirigenta Daniela Raiskina opäť vo štvrtok a piatok 23. a 24. novembra. Návštevníci si vypočujú program, s ktorým sa orchester predstaví na tohtoročnom turné v Južnej Kórei (26. 11. – 4. 12. 2023). Na úvod zaznie Koncertná predohra Es dur Jána Levoslava Bellu, nasledovať bude Travel Notebook pre klavír a orchester Alexeya Shora, Rapsódia na Paganiho tému pre klavír a orchester Sergeja Rachmaninova a symfonická fantázia, op. 32 Francesca da Rimini Piotra Iljiča Čaj-

kovského. Sólistom večerov bude kórejský klavirista Yekwon Sunwoo, ktorý študoval na Julliarde i Curtis Institute of Music vo Philadelphii. Je laureátom viacerých medzinárodných súťaží. V Slovenskej filharmónii debutoval v roku 2017 po boku Juhokórejského KBS Symphony Orchestra. Koncerty sa začnú o 19.00.

• **Pred piatkovým koncertom pozývame všetkých návštevníkov a abonentov na stretnutie so šéfdirigentom Danielom Raiskinom, ktoré sa uskutoční vo foyeri SF o 18.15.**

Zimnú, adventnú či

Slovenská filharmónia sa predstaví pod taktovkou šéfdirigenta Daniela Raiskina opäť vo štvrtok a piatok 23. a 24. novembra. Návštevníci si vypočujú program, s ktorým sa orchester predstaví na tohtoročnom turné v Južnej Kórei (26. 11. – 4. 12. 2023).

sviatočnú atmosféru zažijete na pripravených decembrových koncertoch. V utorok 5. decembra sa v Slovenskej filharmónii predstaví zoskupenie mladých hudobníkov

ENSEMBLE SPEC-TRUM, ktoré pred desiatimi rokmi založil skladateľ Matej Sloboda. Jeho túžba prinášať verejnosti nové diela a zážitky sa tentoraz pretaví do slo-

venskej premiéry diela súčasného dánskeho skladateľa Hansa Abrahamsena Schnee. Hudobná vložka zaznie tematicky v predvianočnom čase a bude unikátnou

ochutnávkou aktuálnej klasickej tvorby. Atmosféru koncertu v Malej sále Slovenskej filharmónie umocní svetelná projekcia zrealizovaná poslucháčmi VŠVU. Koncert sa začne o 19.00.

• **Popri návšteve koncertov môžete zakúpiť HUDBU svojim blízkym a prekvapiť ich tento rok originálnym darčekom. V Pokladnici Slovenskej filharmónie ponúkame DARČEKOVÉ POUKÁŽKY.**

Vstupenky na koncerty si kúpite aj online na filharmonia.sk.

www.filharmonia.sk

Bratislavská Výcviková škola pre vodiace psy už pomohla 200 ľuďom

Stále málo ľudí tuší, že v hlavnom meste sídli nezisková organizácia Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy. Za roky svojho pôsobenia vycvičili na špecializované účely približne dvesto psov. Ich služby pritom ľudia vyhľadávajú čoraz častejšie. Prečo je tomu tak, ako dlho trvá výcvik a koľko stojí pes, ktorý slúži ako zdravotná pomôcka, nám priblížila Andrea Kujovičová, predsedníčka správnej rady.

Ako dlho v Bratislave Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy pôsobí a čo bolo prvotným spúšťačom, že ste sa začali venovať špecializovanému výcviku psov?

Na Slovensku bol historicky veľmi nízky počet vycvičených vodiacich psov, lebo výcviku sa ešte nikto nevenoval. Nevidiaci zo Slovenska dostávali svojich pomocníkov z Českej republiky, kde bola čakacia doba aj viac ako tri roky, čo mnohých záujemcov odradilo. Vznikom dvoch samostatných republík sa situácia ešte viac skomplikovala. Žiadateľov zo Slovenska bolo čoraz ťažšie uspokojovať aj pre veľký záujem vlastných českých nevidiacich. Dovozy vycvičených psov zo zahraničia bol zase nereálny pre mimoriadne vysokú cenu. V roku 1993 založil nevidiaci Dr. Imrich Bartalos na Slovensku Klub držiteľov vodi-

cich psov, a zároveň sa v Benešove na Majstrovstvách Českej republiky vo výkone vodiacich psov s medzinárodnou účasťou predstavil ako cvičiteľ prvého, na Slovensku vycvičeného vodiaceho psa, ktorého s úspechom predviedol mimo súťaže. Vycvičil sučku labradorského retrievera menom Bibi.

Neskôr v rámci týždenného pobytu absolvoval exkurzie v mestečku Reading v centre Asociácie výcviku vodiacich psov, ktoré malo sedemnást stredísk po celom Anglicku, aby videl výcvik vo všetkých jeho fázach. Klub držiteľov vodiacich psov nadviazoval kontakty s organizáciami venujúcimi sa výcviku vodiacich psov aj v zahraničí. Najrozvinutejšie kontakty boli s Českou republikou, Maďarskom a Veľkou Britániou. Už o dva roky vedeli o jeho činnosti nielen nevidiaci a slabozrakí z celého Slovenska, ale aj tí zo zahraničia. V štruktúre Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska (ďalej len „ÚNSS“) tak vzniklo oddelenie výcviku vo-

diacich psov. Oddelenie výcviku vodiacich psov sa zároveň stalo aj asociovaným členom Medzinárodnej federácie škôl pre výcvik vodiacich psov. Po uskutočnení inšpekcie Iana Coxa z Nového Zélandu s úspešnými závermi bolo oddelenie výcviku vodiacich psov ÚNSS od 1. januára 2002 prijaté za plnoprávneho člena Medzinárodnej federácie škôl na výcvik vodiacich psov so sídlom vo Veľkej Británii. Ústredná rada ÚNSS na svojom zasadnutí v roku 2002 v súvislosti s uvedeným medzinárodným úspechom a s ohľadom na rozsah a význam činnosti Oddelenia výcviku vodiacich psov rozhodla o premenovaní Oddelenia výcviku vodiacich psov na Výcvikovú školu pre vodiacich psov pri ÚNSS a funkciu vedúceho oddelenia zmenila na „riaditeľ Výcvikovej školy pre vodiacich psov pri ÚNSS“.

Vy teda rozhodne nie ste žiadne „rýchlovakšené“ združenie...

V tom istom roku, v dňoch 4. až 7. mája,

sa v metropole Južnej Kórei v Soule uskutočnila konferencia Medzinárodnej federácie škôl na výcvik vodiacich psov. Zúčastnilo sa na nej viac ako 100 delegátov z piatich kontinentov. Výcvikovú školu pre vodiacich psov ÚNSS, prvýkrát ako plnoprávneho člena medzinárodnej federácie, zastupoval riaditeľ školy Imrich Bartalos. 13. decembra 2012 sa naša Výcviková škola pre vodiacich psov ÚNSS pretransformovala do samostatného právneho subjektu: Občianske združenie Výcviková škola pre vodiace a asistenčné psy.

Aké typy špeciálne vycvičených psov rozlišujete a trénujete?

Naša legislatíva pozná 3 typy psov so špeciálnym výcvikom. Ako kompenzačná pomôcka slúžia osobám s ťažkým zdravotným postihnutím: vodiaci pes, asistenčný pes a signálny pes. Kolektív našich trénerov sa venuje výcviku všetkých týchto typov psov. Ako už hovorí názov – vodiaci pes je pes vycvičený na pomoc nevidiacemu alebo slabozrakému. Asistenčný pes je pes, ktorý asistuje – buď človeku s iným zmyslovým, motorickým, psychickým alebo iným ťažkým zdravotným hendikepom. A signálny pes je pes, ktorý pomáha ľuďom so sluchovým postihnutím.

Po akých psoch je aktuálne najväčší dopyt?

S pribúdajúcim tla-

kom spoločnosti na výkon v pracovnej oblasti života ľudí v produktívnom veku či vzdelávacieho procesu v prípade detí a mládeže, sa stretávame s nárastom fyzických aj psychických problémov ľudí žijúcimi okolo nás. Čoraz častejšie sme vo Výcvikovej škole pre vodiace a asistenčné psy konfrontovaní so stále väčším záujmom o naše asistenčné psy – práve pre ľudí s rôznymi fóbiami, poruchami autistického spektra, genetickými poruchami, alebo dôsledkami postraumatického syndrómu (PTSD).

Ako vám môžu v tejto úšľachtilej práci pomôcť ľudia z radov verejnosti?

Podpora verejnosti je pre nás neoceniteľná. Nielen tá finančná, ale aj osobná – napríklad formou dobrovoľníctva pri dogsitterstve alebo výchove psov. Naši vychovávatelia, ktorí dobrovoľne prevzímajú na seba záväzok starostlivosti o psíka na celý jeden rok, sú obrovskou pomocou a úžasnou podporou, pretože pod vedením koordinátorov programu Výchova, dokážu pripraviť psa tak, aby po absolvovaní špeciálnych testov mohol nastúpiť priamo do výcviku. No a potom sú tu financie, ktoré sú dôležité, pretože výrazne limitujú naše možnosti práce. Vzhľadom na to, že sme neziskovou organizáciou, je ich získanie našou úlohou.

Každoročne sa registrujeme do registra

prijímateľov podielu z dane, čo tvorí podstatnú časť financií, ktoré sa nám darí získať na dofinancovanie výcviku psov. Jednotlivci i firmy nám venujú svoje „dve percentá“, a tým nám pomôžu meniť životy ľudí s hendikepom. Zároveň sa snažíme o získanie finančnej podpory prostredníctvom výziev z grantov alebo projektov jednotlivých spoločností či ich vlastných nadácií.

Napriek tomu, že súčasnosť je presýtená verejnými zbierkami rôzneho druhu, vsadili sme aj na túto cestu a v posledných dvoch rokoch sme pristúpili k vyhláseniu verejnej zbierky Psí pomocníci. Aj jej cieľom je podpora výchovy a výcviku psov so špeciálnym výcvikom práve preto, aby mohlo benefity života s vodiacim či asistenčným psom využívať čo najviac tých, ktorí to potrebujú. Veď si predstavte napríklad rodinu s dieťaťom, ktoré bojuje s vážnymi diagnózami a potrebuje k nim nákladnú liečbu, pričom práve asistencia psa je jednou z najviac motivačných a prirodzene liečebných. Na získanie takéhoto psa zvyčajne v rodine prostriedky nezostávajú. Zo skúseností však vieme, ako dokáže zmeniť život asistenčný pes. A keďže vždy je to malý zázrak, my v našej výcvikovej škole robíme všetko pre to, aby sa týchto zázrakov dialo čo najviac.

(text a foto vt)

celý článok nájdete na bakurier.sk

Vyhorenie nesprevádza iba ženy na materskej, ale aj 42 % mužov

V zahraničí sa realizovalo niekoľko štúdií a výskumov na tému rodičovského vyhorenia. Žiaľ Slovensko nebolo v početnom zozname krajín. Preto mnohí rodičia, a áno, netýka sa to len žien, dosiahnu stav vyhorenia a nevedia o čo ide, ani ako mu čeliť.

Lenka Siklienková, tak ako mnohí iní rodičia musela prejsť strastiplnú cestu, kým našla spôsob, ako svoje prežívanie a stav zmeniť. Teraz ako celostná koučka sprevádza ostatných rodičov na ich ceste za rodičovstvom s ľahkosťou. Kľúčom k úspechu je sebaopoznanie a návrat k sebe samému.

Aká bola vaša cesta od iskry až k vyhoreniu?

Po období neplodnosti sa nám narodila prvá dcérka Hanička, ku ktorej vo veku jej 2 rokov pribudli dvojčiky Zuzka a Martiniko. Tehotenstvo bolo náročnejšie fyzicky aj psychicky. Pociťovala som zodpovednosť za očakávané detičky a tlak byť pre najstaršiu tak plnohodnotnou mamou ako doposiaľ. Vnímam, že práve momentom druhého tehotenstva sa začala moja batéria vyčerpávať.

Mala som pochybnosti o sebe, ako tehotenstvo zvládam. Zuzka a Martinko prišli na svet predčasne v 35. týždni tehotenstva. Celé 2 mesiace pred pôrodom som ležala a mala obavy aký má

„odluka“ od najstaršej dcérky na ňu vplyv. Po pôrode prišlo náročné obdobie. Minimum spánku, nekonečný kolotoč dojčenia, prebaľovania, uspávania a iných domácich prác. Vo veku 3 mesiacov dvojčiek prišiel COVID a prvá karanténa. Bez prestávok, bez času iba pre mňa.

K vonkajším parametrom sa pridali moje vnútorné predpoklady. Snaha byť stále perfektnou mamou, ktorá stíha všetko, všetky deti skvele. Potreba byť samostatnou manželkou, ktorá nezaťažuje pracujúceho manžela. A v poslednom rade byť ohľaduplnou dcérou, ktorá za okolností pandémie nepožiadala babku o pomoc. Kombinácia týchto premenných vyvrcholila vyhorením.

Čo sa presne deje, keď sa človek do-

stane do fázy úplného vyhorenia?

Je to proces, ktorého začiatok často presne nepoznáme. Človek si ho v danom momente neuvedomuje. Prečo? Pretože nie sme veľmi všímaví voči prejavom. Často opomínáme to, čo sa deje s našim telom, čo sa deje s našimi emóciami, aké máme myšlienky. Stav vyhorenia sa však začína v momente, keď sa rovnováha medzi radostami a starosťami vyplývajúcimi z rodičovstva naruší. A ak dlhodobo starosti a stres z rodičovstva pretrvávajú, môžeme smerovať k vyhoreniu. Rýchlosť priebehu môžu ovplyvniť parametre ako nespokojnosť v práci, strach z finančného nedostatku či partnerské nezhody. Prakticky je to ako batéria, ktorú keď priebežne neudržíte dostatočne nabitú, iba vydáva energiu von, príde

moment, kedy sa vybi- je a prístroj sa vypne, znefunkční.

Zlý deň má občas každý z nás. A je to prirodzené. Aj o tom je rovnováha. Problém je, keď tých dní, kedy ráno vstanete s pachuťou a premáhaním sa, je väčšina. Vtedy je potrebné riešiť otázku, prečo je to tak. Ak to opomíname, nekomunikujeme, nehľadáme pomoc, strádame

problémami. Čo mi však pomohlo zastabilizovať a pochopiť, prečo sa to udialo a čo potrebujem zmeniť, bol celostný koučing. Uvedomenie, že potrebujem okrem občasného času bez detí, urobiť zásadne zmeny v každodennom fungovaní. Niektoré zmeny šli ľahšie, niektoré veľmi ťažko a pomaly. Staré spôsoby správania boli totiž vo mne silno

deťmi. Ale stáva sa to aj ženám s jedným dieťaťom, napríklad tým, ktorých dieťa má špecifické potreby. Vyhorenie žiaľ neobchádza ani mužov. Štúdiá zverejnená Ohio University v roku 2021 (realizovaná po pandémie) znamenala 68 % žien a 42 % mužov z dopytovaných v štádiu vyhorenia.

Ak mám tendenciu

Prejavy a príznaky rodičovského vyhorenia na tele, v myšlienkach a na emóciách

- pretrvávajúca únava, vyčerpanie
- bolesti hlavy, krku svalov
- trávacie problémy, poruchy príjmu potravy
- poruchy spánku (neschopnosť zaspáť, časté budenie)
- závislostné správanie (alkohol, cigarety a iné)
- časté pocity beznádeje, bezmocnosti, zúfalstva, frustrácie
- podráždenosť na deti alebo časté konflikty s partnerom
- osamotenosť a pocity izolácie
- strata motivácie robiť veci, ktoré prinášajú radosť
- vnútorné pochybnosti o zvládaní rodičovskej roly
- výčitky, pocit nedostatočnosti, neschopnosti
- zahltenosť povinnosťami, zábudlivosť, strata schopnosti sa pružne rozhodovať
- samovražedné myšlienky

a môžeme smerovať k vyhoreniu.

Ak čitatelia pozorujú viaceré s uvedených prejavov alebo posledný z uvedených, odporúčam svoju situáciu komunikovať s blízkymi a navštíviť odborníka.

Čo alebo kto vám teda napokon pomohol najviac dostať sa z náročnej situácie?

Ako som už spomínala, oslovila som odborníkov z radov klasickej i alternatívnej medicíny, vyskúšala rôzne prístupy, terapie. Každý mi pomohol len s čiastkovými

vžitie a často naučené z detstva, z mojej pôvodnej rodiny. Bolo príjemné ísť na prechádzku do lesa. No keď som sa vrátila domov a zažívala tie isté situácie, ktoré moju energiu počas dňa opäť odčerpali, bola som späť na začiatku.

Z vašich skúseností koučky, prípadne zo štúdií, vzťahuje sa vyhorenie k nejakej konkrétnej vekovej kategórii?

V zahraničných štúdiách som nenašla koreláciu medzi vekom rodiča a vyhorením. Ani vo svojej praxi. Väčšinovo sa jedná o mamy s dvoma a viac

vyhoriť v práci, alebo na materskej, ako tomuto stavu predchádzať?

Prevenciou je byť voči sebe všímavý. Naučili sme sa byť v tejto dobe od seba odpojení, odpojení od toho, čo potrebujeme, ako sa máme, čo hovorí naše telo, čo šepkajú naše emócie. Preto je nevyhnutné pokladať si často otázku „Čo potrebujem?“ Keď budete na seba všímavý, dostane odpovede na všetko.

Jana Pohanková

Peniaze hádžu aj z okna

(Dokončenie zo str. 1)

... aby sa niektoré neduhy spoločnosti nedialili, aby sa im predchádzalo.

Ako na tom pracujete? Robievame napríklad prednášky pre seniorov v zariadeniach, denných centrách.

Ked' sme pri starších ľuďoch, na čo sa zameriavate v súvislosti s prevenciou, aké podvody a prípady sú teraz aktuálne, fungujú stále takzvaní „šmejdi“? Pýtal som sa aj v zariadeniach a šmejdi, ktorí pozývali seniorov na výlety a nákupy, už nefungujú, majú iné praktiky. Možno povedať horšie. Sú to takzvané prípady legendy a pácha-

telia chcú u seniorov vyvolať pocit strachu. Zatelefonujú a povedia napríklad, stala sa nehoda, zranenie dieťaťa a ak chcete, aby prišlo k mimosúdnej dohode bez vyšetrovania, môžete sa finančne vyrovnáť. Seniorov môže zmiasť a vystrašiť, že im volá niekto, kto sa vydáva za policajta.

Seniori im vydajú peniaze, bez toho, aby ich videli? Robia to aj tak, že sa dohodnú na konkrétnom mieste, kde nechajú peniaze, alebo keď má senior ťažkosti s chôdzou alebo nechce ísť von, stáva sa, že peniaze vyhadzujú z okna. Veľakrát, keď nemajú toľko peňazí, koľko pýtajú, im tam prihodí nejaké rodinné šperky či zlato.

Ilustračná foto Polície SR

Odkiaľ majú títo páchatelia čísla na seniorov? Číslo nie je taký problém získať, často sú to ešte pevné linky, kam volajú a tie sú zverejnené. Mnohokrát sa niektorý z páchatelov vydáva za právnika, prípadne lekára, ktorého niekto posielal.

Na sídlisku je časté aj popíjanie mladých alebo rušenie nočného pokoja. Kam by sa mali ľudia obrátiť, nahlásiť takéto prípady?

K vám či na mestskú políciu? Mali by kontaktovať známe telefónne čísla 158 alebo 112. Dá sa sem hlásiť aj rušenie nočného pokoja po 22:00. A čo sa týka šikany mimo školy? Môžu hlásiť aj tú, keďže šikana je už trestný čin. Odporúčam šikanu dobre zdokumentovať, uložiť prípadné dôkazy, printscreeny pri kyberšikane, premyslieť možných svedkov, a to ešte pred návštevou oddelenia. Keď také dokumenty ľudia

nemajú, samozrejme, môžu prísť aj tak, ale môže to výrazne napomôcť.

Ľudia často nevedia, keď narazia na problém, kam ich hlásiť, čo rieši mestská polícia a čo štátna? Ak ide o podozrenie z trestného činu, ideálne je kontaktovať štátnu políciu.

A čo napríklad susedské spory? Aj susedské spory či rušenia nočného pokoja môžu nahlasovať štátnej polícii.

Téma parkovanie, môže sa to hlásiť aj na štátnu políciu? Môže, napríklad ak vám niekto zablokuje výjazd z garáže, alebo vám stojí na vyhradenom mieste, je to dô-

vod na odťah. Parkovanie však primárne rieši mestská polícia. Ľudia môžu kontaktovať štátnu políciu telefonicky na čísle 158, no pokiaľ to nie je aktuálne horúci prípad, môžu ľudia prísť a nahlásiť to osobne na obvodnom oddelení, ktoré to následne posunie policajtovi, ktorý má túto problematiku na starosti. Nepísať to na sociálnu sieť, hoci existuje stránka Polícia SR, a aj hoaxy a podvody, no nie je to stránka na oznamovanie podnetov na prešetrenie. Čiže, ak majú ľudia podozrenie zo spáchania trestného činu, môžu prísť aj osobne na oddelenie, kde je k dispozícii 24-hodinová služba.

Lucia Marcinátová,
Dúbravské noviny

Suchá Vydrica získala prestížne ocenenie za architektúru

Park Suchá Vydrica, ktorý vyrástol v Karlovej Vsi minulý rok, zvíťazil v kategórii exteriér známej ankety CE-ZAAR 2023, ktorá oceňuje zaujímavé počiny v oblasti architektúry. Medzinárodná porota vo svojom zdôvodnení ocenila, že vznikol nový verejný priestor a športový park na mieste, ktoré neponúkalo takmer nič.

Autorom sa, podľa poroty, podarilo doplniť chýbajúce funkcie v meste nielen pestrou náplňou aktivít, ale aj atraktívnou geometriou parku. Porota zložená z domácich a zahraničných odborníkov hodnotila

95 prihlásených diel, v užšom výbere spoločne navštívila 28 z nich a z následných nominácií napokon určila víťazné diela v jednotlivých kategóriách.

„Pôvabná aleja, lavičky, športové prvky a niečo pre zábavu pre malých. Park Suchá Vydrica je skvelým

príkladom, ako sa dá zrekultivovať nevyužitý verejný priestor pre všetkých. Miesto, kde sa v blízkosti nachádzajú školy, športoviská, knižnica, kostol, či gastroprevádzky dopĺňa o nové kvality. Úspech, ktorý park zaznamenal nielen u starších ale najmä u mladých Karlovešťanov je zadosťučinením

nielen pre tvorcov ale aj ďalšou inšpiráciou akým smerom sa uberať pri rekultivácii podobných priestorov, akých je u nás ešte dosť“, uviedla Dana Čahojová, starostka Karlovej Vsi. „Multifunkčný park podľa návrhu kolektívu AWE ATELIER, vytvára priestor pre oddych a aktívne trávenie voľného času.

Kúsok zelene, ktorý sa snažili autori izolovať od rušného prostredia, integruje v centrálnej osi športoviská pre dynamicky sa rozvíjajúce aktivity, ktoré v zóne doposiaľ chýbali. Koncept priestoru pre široké spektrum návštevníkov podporuje realizácia racionálne navrhnutých oddychových zón. Dôležitým aspektom projektu je snaha architektov o vytvorenie biodiverzity a zadržanie zrážkovej vody v území“, uvádza sa v prezentácii projektu na stránke organizátora ankety, ktorým je Slovenská komora architektov.

Cieľom návrhu bolo vytvorenie komplexného, funkčne a kompozične atraktívneho parku s dôrazom

na pohybové aktivity a oddych. Pôvodný priestor sa javil ako voľná lúka, vhodná pre upustenie fantázie autorov. Pod terénom však ukrývala výrazné obmedzenia v podobe hustej siete vedení inžinierskych sietí. Úlohou bolo vymyslieť koncept, ktorý napriek týmto limitom bude spĺňať aspekty športového parku. Po analyzovaní územia vytvorili autori návrh, ktorý člení priestor na vstupnú – reprezentatívnu promenádu parku umiestnenú pod alejami okrasných čerešní, na aktívnu centrálnu plochu určenú pre šport, na detskú zónu a na plochu dažďovej záhrady zachytávajúcu zrážky v území.

(bak)

Bratislavčania obľubujú dovolenku v Dubaji, ale kupujú tam aj nehnuteľnosti

Čoraz väčšmi túžime po dovolenke strávenej pri mori v teple aj počas našich zimných mesiacov. Najmä Bratislavčania si radi doprajú pôžitok v podobe exotickej dovolenky. A tak sme sa porozprávali s Klárou Skapovou, zástupkyňou cestovného ruchu Dubaja pre Slovensko a Česko, podľa ktorej je práve toto inovatívne mesto najlepšou voľbou.

Keď sa povie Dubaj, tak si väčšina ľudí predstaví nedosiahnuteľný luxus, a teda možnosť dovolenky v Emirátoch rovnako zhodia zo stola. Prečo je to tak?

Dubaj sa ako destinácia s touto nálepkou stretáva od úplného začiatku, kedy vstúpila na naše trhy, a to hlavne kvôli celebritám a influencerom, ktorí vytvorili jej obraz nedostupnosti a luxusu pre „normálnych ľudí“. V Dubaji, samozrejme, môžete zažiť luxus, ale tiež si ho môžete užiť ako normálny smrteľník, ak nepotrebuje osobného šófera a izbu na najvyššom poschodí 7* hotela Burj al Arab.

To chápeme, no predsa len je Dubaj známy nadštandardnými službami, ktoré turistom ponúka a možno práve toho sa ľudia boja, že si za ne budú musieť priplatiť...

Skôr je to opačne. Kvalita služieb je v Dubaji na oveľa vyššej úrovni,

ako v Európe, a preto sa nemusíte báť ubytovať aj v 3* hoteli. Nepocítite rozdiel od európskej 4*. Tiež je tu veľa atrakcií, ktoré sú cenovo dostupné a ako hovorím ja: „Váš

bo možno aj na nižšej úrovni, ako napríklad letná dovolenka v chorvátskom Dubrovniku alebo napríklad v slovenských Tatrách, ktoré sa v po-

zážitok z Dubaja bude taký, aký si ho urobíte“.

Tak inak. Dalo by sa povedať, či môže byť dovolenka v Dubaji cenovo na porovnateľnej ale-

sledných rokoch radia cenovo veľmi vysoko?

Po tohtoročných cenách v obľúbenom Chorvátsku sa nebojím povedať, že za dovolenku v Dubaji miniete aj menej. Sa-

mozrejme, záleží od mnohých faktorov, ako je sezónnosť, aké zoženiete letenky, atď. Ale ako spomínam nižšie – Dubaj ide mimo sezóny (naše leto) turistom naproti rôznymi zľavami, špeciálnymi akciami a ak máte radi teplo, dovolenku pri mori a perfektné služby, Dubaj je skvelá voľba.

Kedy je vlastne v Dubaji hlavná turistická sezóna?

Hlavná turistická sezóna v Dubaji začína v októbri a končí v apríli. Samozrejme, tak ako v každej inej destinácii, sú ceny v hlavnej sezóne o niečo vyššie ako mimo nej. Oveľa viac Čechov a Slovákov vyraža do Dubaja práve mimo hlavnej sezóny, pretože Dubaj ponúka špeciálne balíčky nielen na ubytovanie, napr. zaplatiť 2 noci a dostať 1 zadarmo, ale aj zľavy na hlavné atrakcie.

lých 6 hodín priameho letu, takže ide o jednu z najbližších exotických destinácií. Vďaka vysokej úrovni služieb si Dubaj obľúbia aj nároční cestovatelia, a to aj rodiny s deťmi. Často sa stretávam

bola pod prísnymi reštrikciami a Dubaj bol prvou destináciou na svete, ktorá sa otvorila pre turistov a stala sa tak akousi oázou medzi Európou a Áziou, kam mnohí Slováci „utekali“.

s otázkami, či do Dubaja môžu vyraziť aj samy ženy alebo len žena s dieťaťom, či je Dubaj bezpečný. Odpoveď je stopercentné ÁNO. V Dubaji je nulová kriminalita, takže sa nemusíte báť, že by vás niekto okradol alebo napadol. V neposlednom rade je táto destinácia veľmi inovatívna, kladie sa tu veľký dôraz na vyžitie pre rodiny s deťmi a služby sú tu prozákaznícke, takže verím, že splní očakávania náročných Bratislavčanov.

Čoraz viac ľudí, najmä z Bratislavy, Dubaj využili ako investičnú príležitosť. Kúpili si tam nehnuteľnosť alebo to majú v pláne. Je to rozumná investícia a aj v tomto prípade – môže si takúto kúpu nehnuteľnosti dovoliť len bohatý človek?

Trend kupovania nehnuteľností v Dubaji rozkvitol počas pandémie, keď Európa

Mnoho ľudí v dobe pandémie pracovalo na diaľku z Dubaja, kde bol život uvoľnenejší vďaka dobre nastaveným pravidlám, ktoré nielen rezidenti Dubaja, ale aj ekonomické subjekty striktné dodržiavali. Ceny na život v tejto destinácii boli porovnateľné ako žitie na Slovensku, a tu sa zrodil boom investovať tu do nehnuteľností. So stále vzrastajúcimi cenami nehnuteľností v Európe využilo túto šancu mnoho Bratislavčanov – a to aj vďaka nižším daniam, ktoré v Dubaji majú. Investícia do nehnuteľnosti v destinácii, ktorá každoročne vyhráva prvé priečky v turistickej obľúbenosti, nemôže byť zlý nápad. Navyše, najnovšie bol Dubaj oficiálne označený za najpopulárnejšie mesto, kam s možno trvalo presťahovať. A to spomedzi všetkých svetových metropol.

(vt)

THE ROAD OF CLASSICS

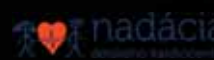
**VIANOČNÝ
BENEFIČNÝ KONCERT**

CELLO BOSEONG CHO | PIANO IVETA SABOVÁ

Špeciálny hosť | **HUSLE** Jana Gubková Černá

MOYZESOVA SIEŇ | 10.12.2023 16:00 | 22.12.2023 16:00

VSTUPENKY V PREDAJI NA WWW.ROTCLASSICS.COM

 nadácia
demokracie a ľudskosti

Úspešný český muzikál Biograf láska mieri do Bratislavy

Príbeh troch ženských postáv, ktoré dokážu aj vážne situácie prijímať s humorom a nadhľadom príde po prvýkrát na Slovensko. Herci Divadla Kalich predstavia muzikál Biograf láska, plný nestarnúcich hitov legendárnej speváčky Hany Zagorovej, v bratislavskom STARS auditoriu už v marci 2024.

Česká speváčka, textárka, herečka a modelárka Hana Zagorová sa nezameniteľným spôsobom zapísala do srdiec svojich fanúšikov, aj do histórie česko-slovenskej populárnej hudby. Získala viac ako 150 rôznych ocenení doma i v zahraničí, vrátane deviatich Zlatých Slávikov.

Skladby ako Můj čas, Je naprosto nezbytné či Biograf láska sú hlboko ukotvené v hudobnej pamäti krajin na oboch brehoch rieky Morava. Skladbu Biograf láska, ktorá zároveň dala meno muzikálu s hitmi tejto speváčky divy, napísali v roku 1982 Jiří Zmožek a Vladimír Čort.

Muzikál Biograf láska, to sú nestarnúce

hity, ktoré sprevádzajú príbeh troch hlavných ženských postáv – Evy, Jany a Alči. Tie sa dokážu na všetky, aj tie vážne situácie pozrieť s humorom a nadhľadom. Takisto sa dokážu špičkovať, robiť si zo seba srandu, ale aj sa v dôležitých okamihoch podržať. Avšak aj muži v tomto príbehu, Alex, Ben a Přemek, majú dôležitú ba priam zásadnú úlohu.

(vt)

www.konditoreikormuth.sk

Konditorei Kormuth

BRATISLAVA SEDLÁRSKA 8

Do Lekárne u Salvatora sa vracia lekárenská vôňa

Ešte v septembri roka 2020 sme vás informovali o tom, že vedenie mesta Bratislava schválilo odkúpenie vzácnej historickej budovy, v ktorej desaťročia predtým fungovala Lekáreň u Salvatora. Aktuálne sme sa dočkali momentu, kedy je priestor zrenovovaný, opäťovne otvorený a sprístupnený verejnosti.

Ak sa vyberiete na prechádzku do centra mesta, na Panskej ulici číslo 35 sa môžete zísť pozrieť do historickej budovy – do Adlerovho domu, ktorý sa po 28. rokoch vrátil do vlastníctva mesta Bratislava. Adlerov dom, spolu s priestormi niekdajšej lekárne, zaradenej historickým mobiliárom, bol od svojho vzniku hodnotnou súčasťou historického stavebného fondu mesta. Jeho

novoslohové priečelie so sochou Salvatora od významného bratislavského sochára Alojza Rigeleho, vždy bolo a aj je výrazným prvkom uličného interiéru, ktorý vhodne dotvára južnú časť predpolia Katedrály sv. Martina. Samotná lekáreň, založená arcibiskupom Georgom Lippaiom v 17. storočí, prešla viacerými zmenami majiteľov a sídiel, kým našla svoje miesto práve v Adlerovom dome, podľa ktorého nesie meno. Túto ikonickú budo-

vu dal totiž postaviť lekárnik Rudolf Adler v roku 1904. Lekáreň fungovala v Adlerovom dome nepretržite od roku 1904 počas monarchie, Československej republiky, Slovenského štátu a aj počas socializmu.

Pamiatka zo 17. storočia

Najväčšiu hodnotu lekárne vždy predstavoval predovšetkým mobiliár, ktorý vznikol v roku 1727. Pôvodný barokový nábytok (skrinky a poličky) boli doplnené

lekárnikom Adlerom v roku 1904 o „moderné“ doplnky, ako sú lustre, váha, pokladňa a svietidlá. Historickú a pamiatkovú hodnotu majú aj prvky, ktoré v priestore ostali (štuková výzdoba stropu, dlažba), z nich hodnotovo najvýraznejšia je figurálna výmalba stropu s alegorickou tematikou. Činnosť lekárne sa skončila v roku 1995 a odvtedy boli jej priestory zavreté a pre verejnosť neprístupné.

Otvorenie po troch rokoch príprav

Hlavné mesto malo dlhodobú ambíciu vrátiť tento hodnotný priestor verejnosti, ale nemohlo zo spolumaľstníckych dôvodov s objektom voľne disponovať. Tento problém sa v roku 2020 podarilo vyriešiť a mesto sa stalo výlučným vlastníkom Adlerovho domu. „Záleží nám na tom,

aby ikonické stavby, ktoré tvoria identitu Bratislavy, boli chránené a zmysluplne využívané. Tvár každej metropoly je tvorená práve takýmito budovami. Žiaľ, Bratislava v minulých obdobiach o historické stavby viac prichádzala ako ich ochraňovala,“ hlása súčasné vedenie Bratislavy na čele s Matúšom Vallo, ktoré takmer tri roky pracovalo na obnove vzácnych priestorov lekárne, aby sa do útrob historickej budovy mohli konečne pozrieť aj samotní obyvatelia a návštevníci Bratislavy. A nielen to!

Najkrajší výdaj liekov na Slovensku

„Legendárne priestory, ktoré roky chradli, sme obnovili, vrátili sme do nich jedinečný barokový mobiliár a už čoskoro sa do lekárne vráti aj tá pravá lekárenská vôňa, pretože tu Slovenská

lekárnická komora otvorí kvalitnú lekáreň pre všetkých,“ uviedol primátor hlavného mesta, Matúš Vallo.

Kúpa liekov a historický výklad

V lekárni, ktorá bude bežne prístupná širokej verejnosti, komora ponúkne nielen plnohodnotnú lekárenskú starostlivosť, vrátane menej rozšírených služieb, ako individuálna príprava liekov, meranie zdravotných parametrov a konzultácie rizika liekových interakcií, ale aj odborný historický výklad zameraný na históriu lekárne u Salvatora a slovenského lekárnictva. „V blízkej budúcnosti plánujeme pod hlavičkou Lekárne u Salvatora aj organizáciu vzdelávacích a osvetových podujatí na rôzne farmaceutické témy,“ uzavrel Ondrej Sukeľ.

(vt, foto: Marek Velček)

V30-tych rokoch minulého storočia, kedy sa dá o Bratislave hovoriť stále ešte ako aj o nemeckom meste, o čom svedčila prítomnosť početnej nemeckej menšiny starých Prešpurákov, vydalo vydavateľstvo Samuela Steinera útlu knižôčku Karola Benyovského „Mýticky starý Prešporok“. Nie je od veci si v tejto knižke po rokoch zalistovať a prerozprávať staré príbehy.

Prešporok mesto hudby

Prešporok bol vždy mestom hudby a intenzívneho hudobného života. Živý záujem prešporskej nemeckej hudobnej kultúry má svoje vysvetlenie predovšetkým v blízkosti svetového mesta hudby Viedne. Svedčila o tom aj rôznorodosť mnohých komorných združení, domácich koncertov a veľký počet študentov hudobného odboru.

Prešporok je napríklad rodným mestom významného nemeckého skladateľa Franza Schmidta. Schmidt bol žiakom pátra Feliciani, ktorý pôsobil ako organista vo Františkánskom kostole a violončelista viedenského dvorného operného orchestra. Narodil sa v roku 1874 a štyri roky pôsobil ako rektor vysokej školy hudby a dramatických umení. Skomponoval mnoho symfónií, variácií

a diel pre orgán. Jeho najznámejším dielom je romantická opera „Notre Dame“, z ktorej sa mnoho hrá hlavne jej overtúra a tiež oratórium „Kniha so siedmimi pečatami“.

V Prešporku sa narodil aj významný zbormajster Johann Siegmund Kusser, ktorému za svoj veľkolepý rozvoj vďaka hamburská opera. Vďaka svojej sláve hudobného vysokovzdeleného výrobcu klavírov napomohol Karl Schmidt v hudobnej kariére mnohým umelcom, medzi inými Franzovi Lisztovi, Clary Wieck, Hansa von Bülowa a mnohým iným, ktorí vďaka nemu koncertovali v Prešporku, čím naplňovali veľkú obľubu obyvateľov mesta hlavne komornej muziky. V roku 1897 hostoval v meste

Alexander Girardi a tu začala jeho veľká hudobná kariéra. V tomto období pôsobil v divadle tiež Johann Strauß. Za dirigentským pultom sa striedali Richard Strauß a Werner Egk, často so svojou operou „Peer Gynt“.

V dome svätého Martina pri výstupe na chór pripomína pamätná tabuľa premiéru Beethovovej „Missa solemis“ z roku 1835, ktorú zorganizoval Bratislavský hudobný spolok. Dr. Samuel Frühwirth, zakladateľ evanjelického cirkevného zboru sa

okrem svojich pastoračných povinností venoval dielam Bacha a Händla, tak isto ako starej a-kapela chórovej hudbe.

Z klavírnych pedagógov treba spomenúť rodených Prešporákov Charlesa Förstera, ktorý sa v Paríži stal „oficiárom akademie“ a mnoho koncertoval aj v

Anglicku. Tak isto ako Jozef Groer, ktorý počas svojho prešporského pôsobenia paralelne pôsobil ako učiteľ na Mozarteu v Salzburgu. Niet teda pochýb, že dnešná Bratislava má na čo nadväzovať a hudobná tradícia nášho mesta ma hlboké korene.

Mgr. Sven Šovčík
Propagátor histórie Bratislavy

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít. Najbližšie číslo vychádza 13. 12. 2023